
PRZEDMOWA	XIV
<i>Eugeniusz Józef Kucharz</i>	
1. Historia rozwoju kapilaroskopii	2
<i>Sławomir Jeka</i>	
Podsumowanie	8
2. Zaburzenia mikrokrążenia w twardzinie układowej	10
<i>Ewa Wielosz</i>	
Wstęp	10
Etiopatogeneza zaburzeń mikrokrążenia w twardzinie układowej	10
Patofizjologia zaburzeń mikrokrążenia w badaniu kapilaroskopowym	12
Zaburzenia mikrokrążenia w badaniu kapilaroskopowym a objawy kliniczne w twardzinie układowej	14
Podsumowanie	14
3. Techniki oceny krążenia obwodowego	16
<i>Sławomir Jeka, Marta Dura, Paweł Żuchowski</i>	
Wstęp	16
Termografia	16
Ocena przepływu krwi z zastosowaniem laserowego przepływomierza dopplerowskiego	18
Obrazowanie perfuzji z zastosowaniem laserowego przepływomierza dopplerowskiego	18
Spektrofotometria	20
Fluorescencyjne obrazowanie optyczne	20
Ultrasonografia dopplerowska	22
Podsumowanie	22
4. Technika badania kapilaroskopowego	24
<i>Anna Kuryliszyn-Moskal, Jacek Kita</i>	
Wstęp	24
Zasada i warunki badania	24
Technika badania	26
Trudności związane z interpretacją wyników	26
Podsumowanie	30

CONTENS

FOREWORD	XV
<i>Eugeniusz Józef Kucharz</i>	
1. The history of advances in capillaroscopy	3
<i>Sławomir Jeka</i>	
Summary	9
2. Microcirculation disorders in systemic sclerosis	11
<i>Ewa Wielosz</i>	
Introduction	11
Aetiopathogenesis of microcirculation disorders in systemic sclerosis	11
Pathophysiology of microcirculation disorders in capillaroscopic examination	13
Microcirculation disorders in capillaroscopic examination and clinical manifestations in systemic sclerosis	13
Summary	15
3. Techniques for the assessment of peripheral circulation	17
<i>Sławomir Jeka, Marta Dura, Paweł Żuchowski</i>	
Introduction	17
Thermography	17
Blood flow assessment using laser Doppler flowmetry	19
Imaging of perfusion using a Doppler flow meter	19
Spectrophotometry	21
Fluorescence optical imaging	21
Doppler ultrasound	21
Summary	23
4. Capillaroscopic examination technique	25
<i>Anna Kuryliszyn-Moskal, Jacek Kita</i>	
Introduction	25
The principle and conditions of the examination	25
Examination technique	27
Difficulties associated with the interpretation of results	27
Summary	31

5. Prawidłowy i patologiczny obraz naczyń włosowatych w badaniu kapilaroskopowym	32
<i>Magdalena Banaszek-Mućka</i>	
Wstęp	32
Przezierność skóry w obrębie wału paznokciowego	32
Morfologia pętli naczyniowych	32
Gęstość naczyń, obszary bez pętli naczyniowych	36
Mikrowynaczynienia	36
Rozgałęzione pętle naczyniowe	38
Dezorganizacja ułożenia naczyń i architektury splotu podbrodawkowego	38
Perfuzja i stopień wypełnienia naczyń	38
Obraz podścieliska	40
Podsumowanie	40
6. Jakościowa i ilościowa ocena mikroangiopatii w badaniu kapilaroskopowym	44
<i>Violetta Opoka-Winiarska</i>	
Wstęp	44
Badanie kapilaroskopowe – ocena jakościowa	44
Opis badania kapilaroskopowego	48
Badanie kapilaroskopowe – ocena ilościowa	50
Wskaźniki postępu mikroangiopatii w przebiegu twardziny układowej	52
Podsumowanie	54
7. Diagnostyka i różnicowanie objawu Raynauda	56
<i>Ewa Morgiel</i>	
Wstęp	56
Rozpoznanie i kryteria diagnostyczne	56
Obraz kliniczny	56
Epidemiologia	58
Podział i nazewnictwo	62
Pierwotny objaw Raynauda	62
Wtórny objaw Raynauda	64
Patogeneza	64
Diagnostyka różnicowa	66
Badania diagnostyczne u pacjentów z objawem Raynauda	66
Obserwacja pacjentów z objawem Raynauda	68
Podsumowanie	68

5. Normal and pathological presentations of capillaries in capillaroscopy	33
<i>Magdalena Banaszek-Mućka</i>	
Introduction	33
Skin transparency in the nailfold	33
Morphology of vascular loops	33
Density of vessels, areas without vascular loops	37
Microhaemorrhages	37
Branching vascular loops	39
Disorganisation of the vascular pattern and architecture of the subpapillary plexus	39
Perfusion and the degree to which vessels are filled	39
Appearance of the stroma	41
Summary	41
6. The qualitative and semiquantitative assessment of microangiopathy in capillaroscopic examination	45
<i>Violetta Opoka-Winiarska</i>	
Introduction	45
Capillaroscopic examination – qualitative assessment	45
The description of capillaroscopic examination	49
Capillaroscopic examination – semiquantitative assessment	49
Microangiopathy evolution score in the course of systemic sclerosis	53
Summary	55
7. The diagnosis and differentiation of Raynaud's phenomenon	57
<i>Ewa Morgiel</i>	
Introduction	57
Diagnosis and diagnostic criteria	57
Clinical picture	57
Epidemiology	59
Classification and nomenclature	63
Primary Raynaud's phenomenon	63
Secondary Raynaud's phenomenon	63
Pathogenesis	65
Differential diagnosis	65
Diagnostic investigations in patients with Raynaud's phenomenon	67
Observation of patients with Raynaud's phenomenon	69
Summary	69

8. Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce i ocenie aktywności twardziny układowej	72
<i>Otylia Kowal-Bielecka, Anna Kuryliszyn-Moskal</i>	
Definicja mikroangiopatii typowej dla twardziny układowej	72
Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce aktywności twardziny	74
Znaczenie badania kapilaroskopowego w ocenie aktywności twardziny	76
Podsumowanie	80
9. Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce mieszanej choroby tkanki łącznej i nieodróżnicowanej choroby tkanki łącznej	82
<i>Agnieszka Kęsiak</i>	
Mieszana choroba tkanki łącznej	82
Obraz kapilaroskopowy	82
Nieodróżnicowana choroba tkanki łącznej	84
Obraz kapilaroskopowy	86
Podsumowanie	86
10. Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce i ocenie aktywności zapalenia skórno-mięśniowego i wielomięśniowego	88
<i>Ewa Wielosz</i>	
Wstęp	88
Zmiany kapilaroskopowe w diagnostyce zapalenia skórno-mięśniowego i wielomięśniowego	88
Znaczenie zmian kapilaroskopowych w ocenie aktywności i czasu trwania zapalenia skórno-mięśniowego i wielomięśniowego	90
Objawy kliniczne a zmiany kapilaroskopowe w zapaleniu skórno-mięśniowym i wielomięśniowym	92
Podsumowanie	92
11. Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce innych chorób reumatycznych	94
<i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka, Agnieszka Kęsiak</i>	
Toczeń rumieniowaty układowy	94
<i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	
Podsumowanie	96
Zespół antyfosfolipidowy	96
<i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	
Podsumowanie	98
Zmiany w obrazie kapilaroskopowym w zespole Sjögrena	98
<i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka</i>	
Podsumowanie	100

8. The role of capillaroscopy in the diagnosis and assessment of systemic sclerosis activity	73
<i>Otylia Kowal-Bielecka, Anna Kuryliszyn-Moskal</i>	
The definition of microangiopathy typical of systemic sclerosis	73
The role of capillaroscopy in the diagnosis of systemic sclerosis	75
The role of capillaroscopy in the assessment of activity of systemic sclerosis	77
Summary	81
9. The role of capillaroscopy in the diagnostics of mixed connective tissue disease and undifferentiated connective tissue disease	83
<i>Agnieszka Kęsiak</i>	
Mixed connective tissue disease	83
Capillaroscopic image	83
Undifferentiated connective tissue disease	85
Capillaroscopic image	87
Summary	87
10. The role of capillaroscopy in the diagnosis and assessment of dermatomyositis and polymyositis activity	89
<i>Ewa Wielosz</i>	
Introduction	89
Capillaroscopic changes in the diagnosis of dermatomyositis and polymyositis	89
The role of capillaroscopic changes in the assessment of activity and duration of dermatomyositis and polymyositis	91
Clinical manifestations and capillaroscopic changes in dermatomyositis and polymyositis	93
Summary	93
11. The role of capillaroscopy in the diagnosis of other rheumatic diseases	95
<i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka, Agnieszka Kęsiak</i>	
Systemic lupus erythematosus	95
<i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	
Summary	97
Antiphospholipid syndrome	97
<i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	
Summary	99
Changes in the capillaroscopic image in Sjögren syndrome	99
<i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka</i>	
Summary	101

Zmiany w obrazie kapilaroskopowym w łuszczycowym zapaleniu stawów <i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka</i>	100
Podsumowanie	102
Reumatoidalne zapalenie stawów <i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	102
Podsumowanie	104
12. Znaczenie badania kapilaroskopowego w wieku rozwojowym	108
<i>Violetta Opoka-Winiarska</i>	
Wstęp	108
Badanie kapilaroskopowe u zdrowych dzieci	108
Znaczenie badania kapilaroskopowego w diagnostyce objawu Raynauda w wieku rozwojowym	110
Badanie kapilaroskopowe w młodzieńczej twardzinie układowej	112
Badanie kapilaroskopowe w twardzinie ograniczonej (miejscowej)	116
Badanie kapilaroskopowe w młodzieńczym zapaleniu skórno-mięśniowym	116
Badanie kapilaroskopowe u dzieci z układowymi chorobami tkanki łącznej	118
Podsumowanie	120
13. Najnowsze trendy w badaniu kapilaroskopowym	124
<i>Anna Kuryliszyn-Moskal, Jacek Kita</i>	
Wstęp	124
Monitorowanie zaburzeń mikrokrążenia i prognozowanie przebiegu twardziny układowej	124
Ocena ryzyka owrzodzeń	126
Prognozowanie powikłań narządowych	128
Monitorowanie leczenia twardziny układowej	130
Badanie kapilaroskopowe a proces nowotworowy u chorych na twardzinę układową	132
Podsumowanie	132
14. Kapilaroskopia dziś i jutro...	136
<i>Sławomir Jeka</i>	
Podsumowanie	142
Skorowidz	144

Changes in the capillaroscopic image in psoriatic arthritis <i>Magdalena Banaszek-Mućka, Sławomir Jeka</i>	101
Summary	103
Rheumatoid arthritis <i>Agnieszka Kęsiak, Sławomir Jeka</i>	103
Summary	105
12. The role of capillaroscopy in the developmental age <i>Violetta Opoka-Winiarska</i>	109
Introduction	109
Capillaroscopy in healthy children	109
The role of capillaroscopy in the diagnosis of Raynaud's phenomenon in the developmental age	111
Capillaroscopy in juvenile systemic sclerosis	113
Capillaroscopy in localised scleroderma	115
Capillaroscopy in juvenile dermatomyositis	117
Capillaroscopy in children with systemic connective tissue diseases	119
Summary	121
13. The latest trends in capillaroscopy <i>Anna Kuryliszyn-Moskal, Jacek Kita</i>	125
Background	125
The monitoring of microcirculatory disorders and prognosis of the course of systemic sclerosis	125
Ulceration risk assessment	127
Prognosis of organ complications	129
The monitoring of systemic sclerosis treatment	131
Capillaroscopy and neoplastic processes in patients with systemic sclerosis	133
Summary	133
14. Capillaroscopy today and tomorrow... <i>Sławomir Jeka</i>	137
Summary	143
Index	145